

Praktické cvičení č. 10.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a Státním rozpočtem ČR InoBio – CZ.1.07/2.2.00/28.0018

Cvičení 10. - Stonek II.

b₃ příklady stavby druhotně tloustnoucích stonků
u nahosemenných a krytosemenných rostlin

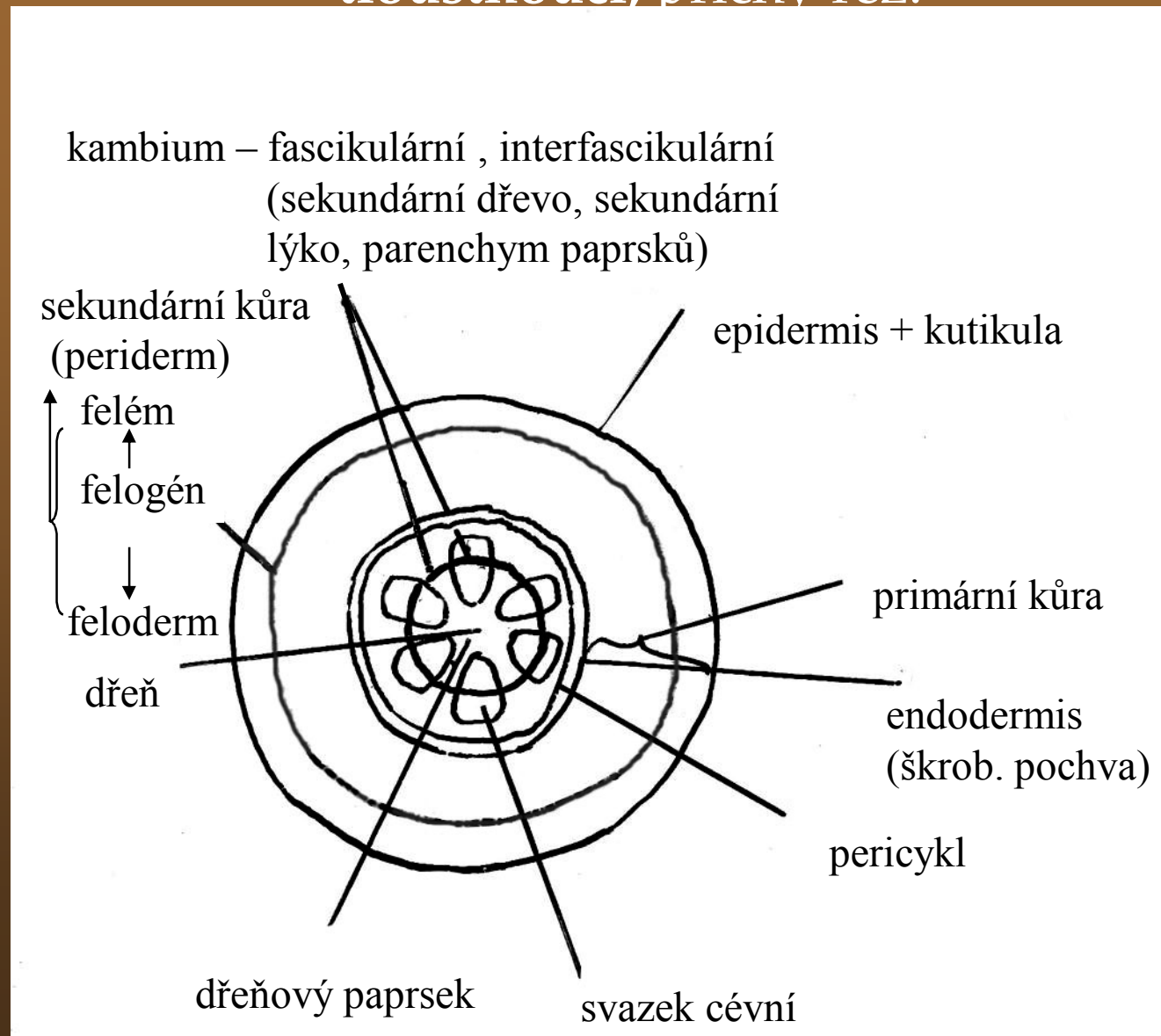
- *Picea abies* (L.) Karsten - smrk ztepilý
- *Tilia* L. sp. - lípa
- *Fraxinus excelsior* L. - jasan ztepilý
(př. řez , barvení floroglucinolem + HCl)

c) borka - terciární kůra

- *Pinus sylvestris* L. - borovice lesní
(příčný řez)

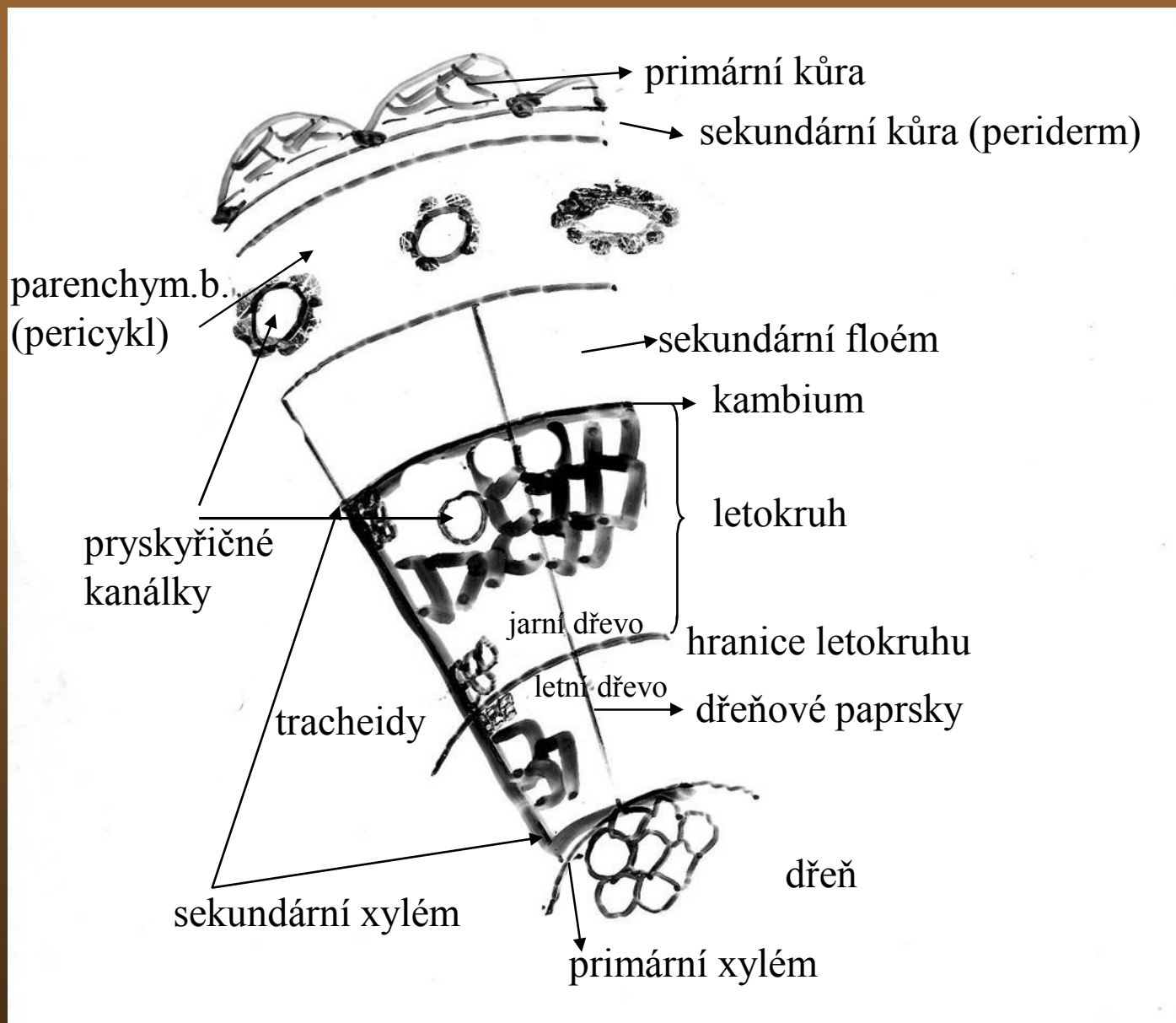
3. Modifikace a metamorfózy

Stonek - nahosemenné a dvouděložné rostliny - druhotně tloustnoucí, příčný řez:

druhotné tloustnutí se děje činností sekundárních meristémů kambia a felogénu

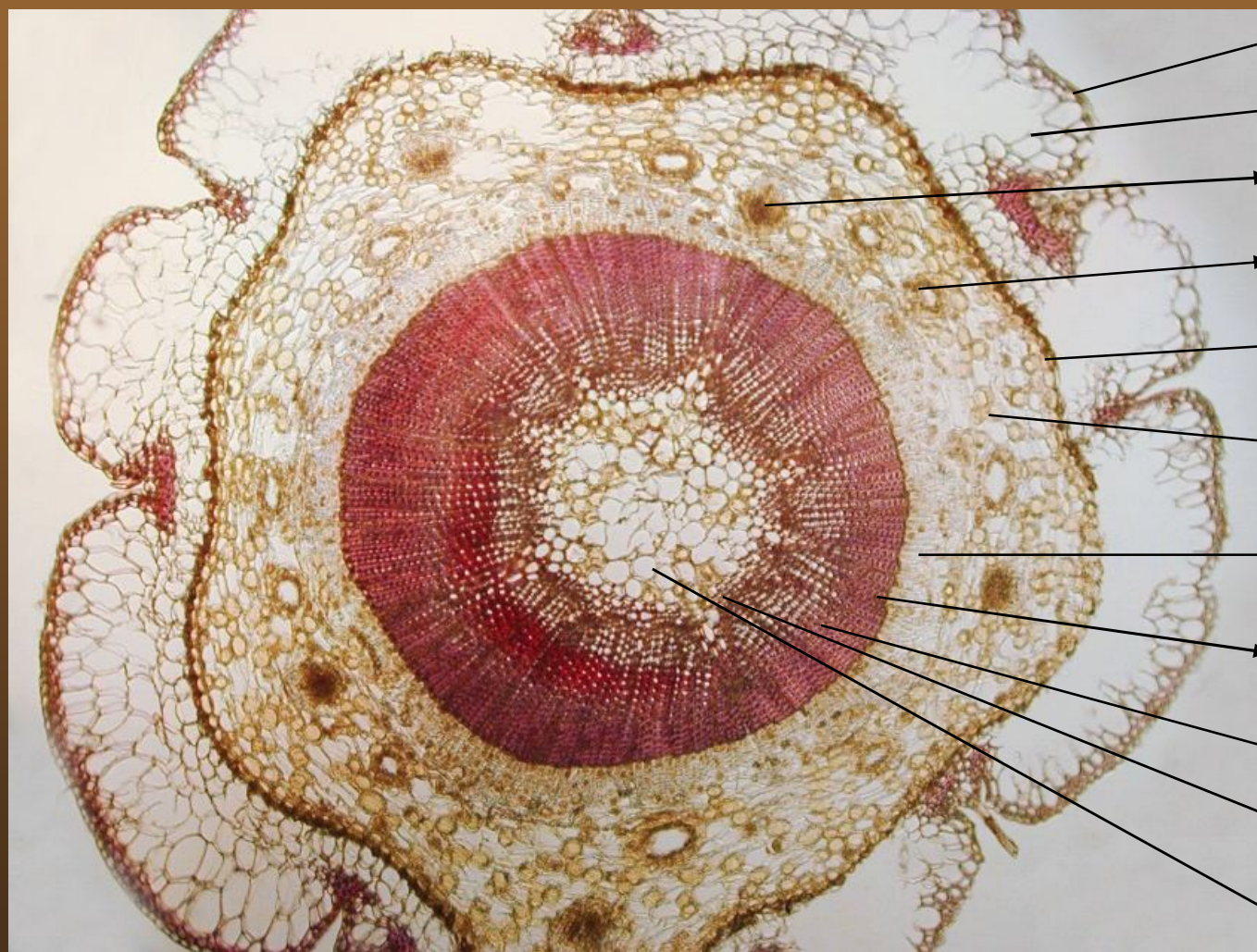
Picea abies - smrk ztepilý (nahosemenné), stonek - př. řez

Letokruh - roční přírůstek jarního a letního dřeva

Stavba jednoletého stonku smrku

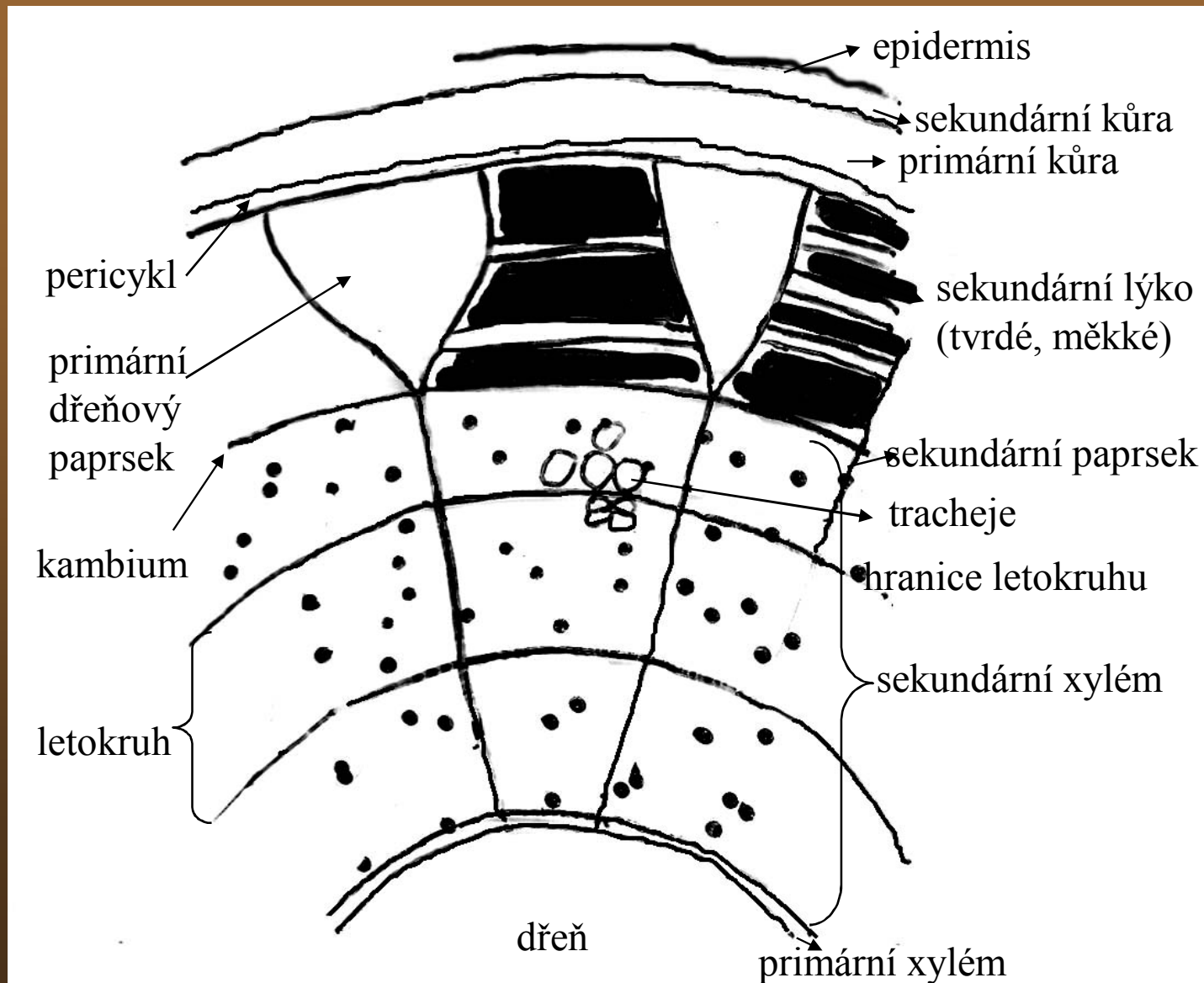
Smrk ztepilý (*Picea abies*)

- epidermis
- primární kůra
- listová stopa
- pryskyřičná nádržka
- endodermis
- pericykl
- sekundární lýko
- kambium
- sekundární xylém
- protoxylém
- dřeň

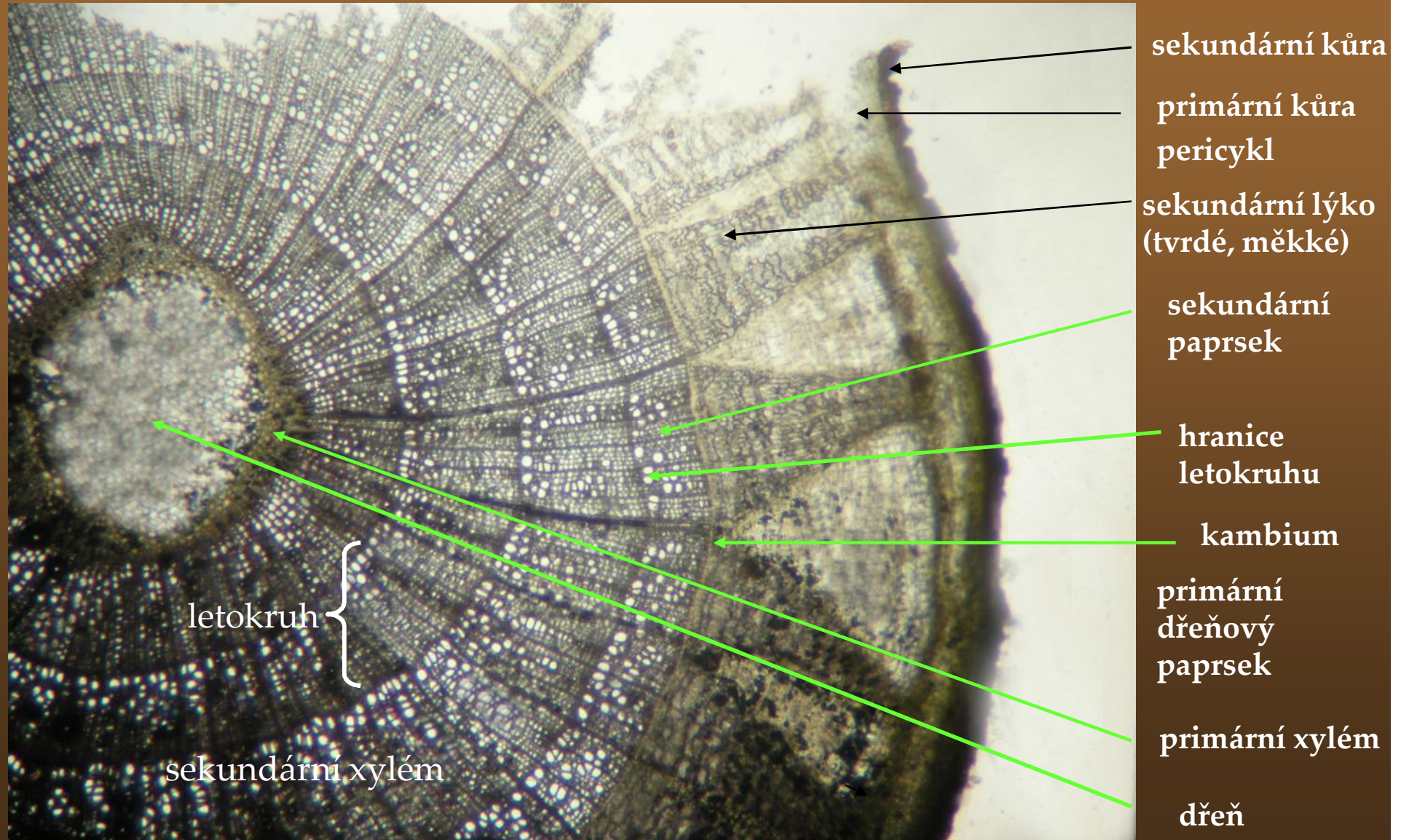
Tilia sp. - lípa - př. ř. stonkem

tříletá větvička (dřevina s roztroušeně pórovitou stavbou dřeva)

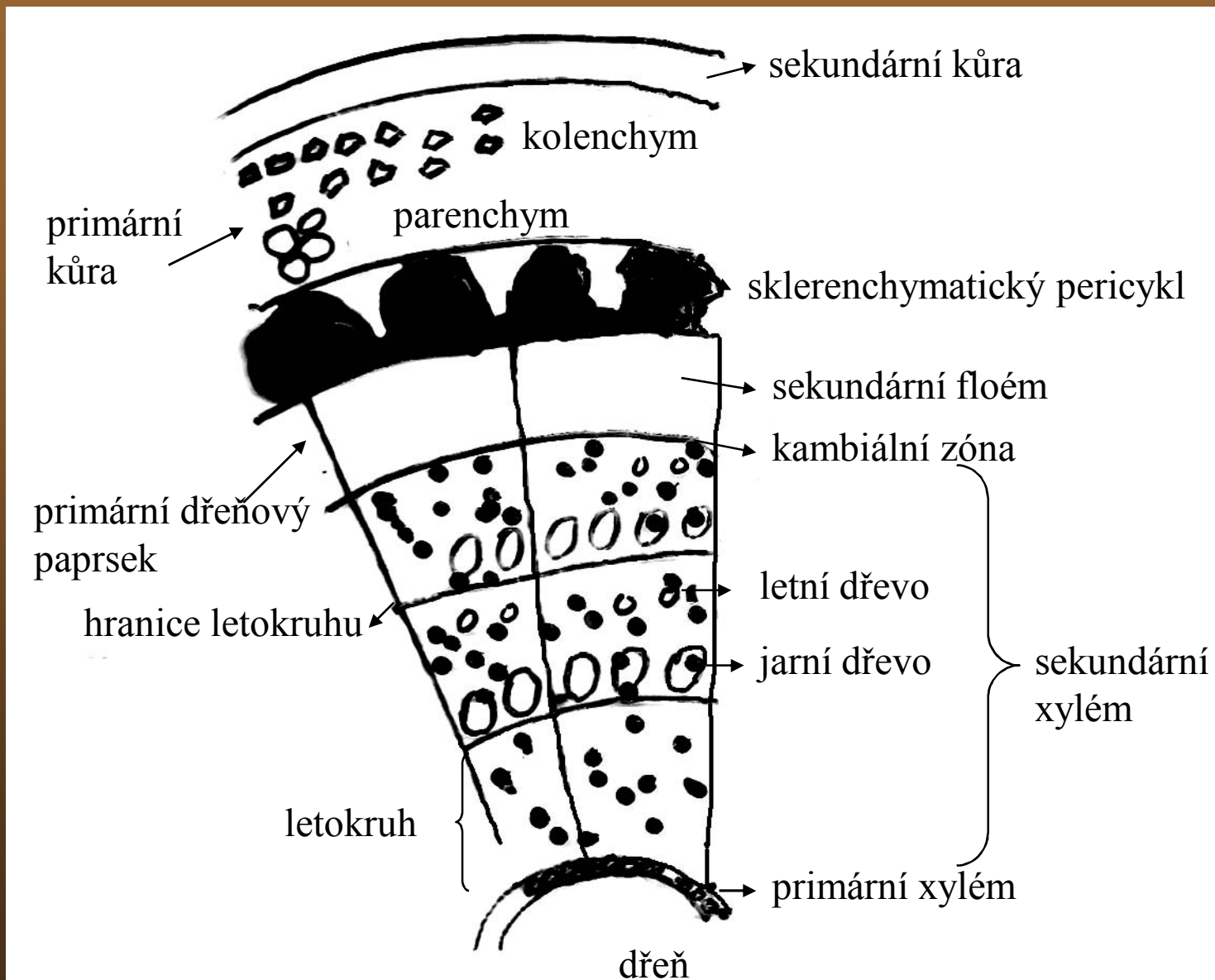
Sekundární stavba stonku

Lípa (*Tilia* sp.) - příčný řez stonkem

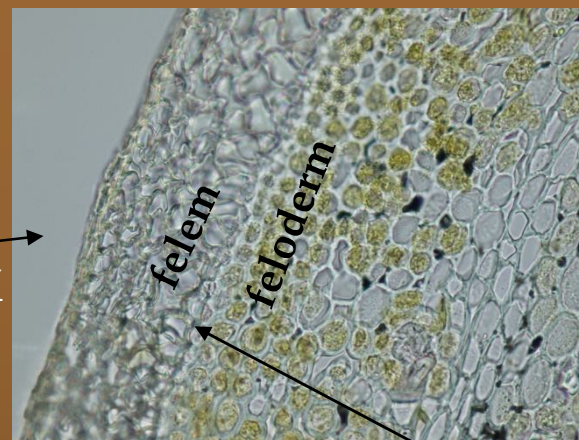
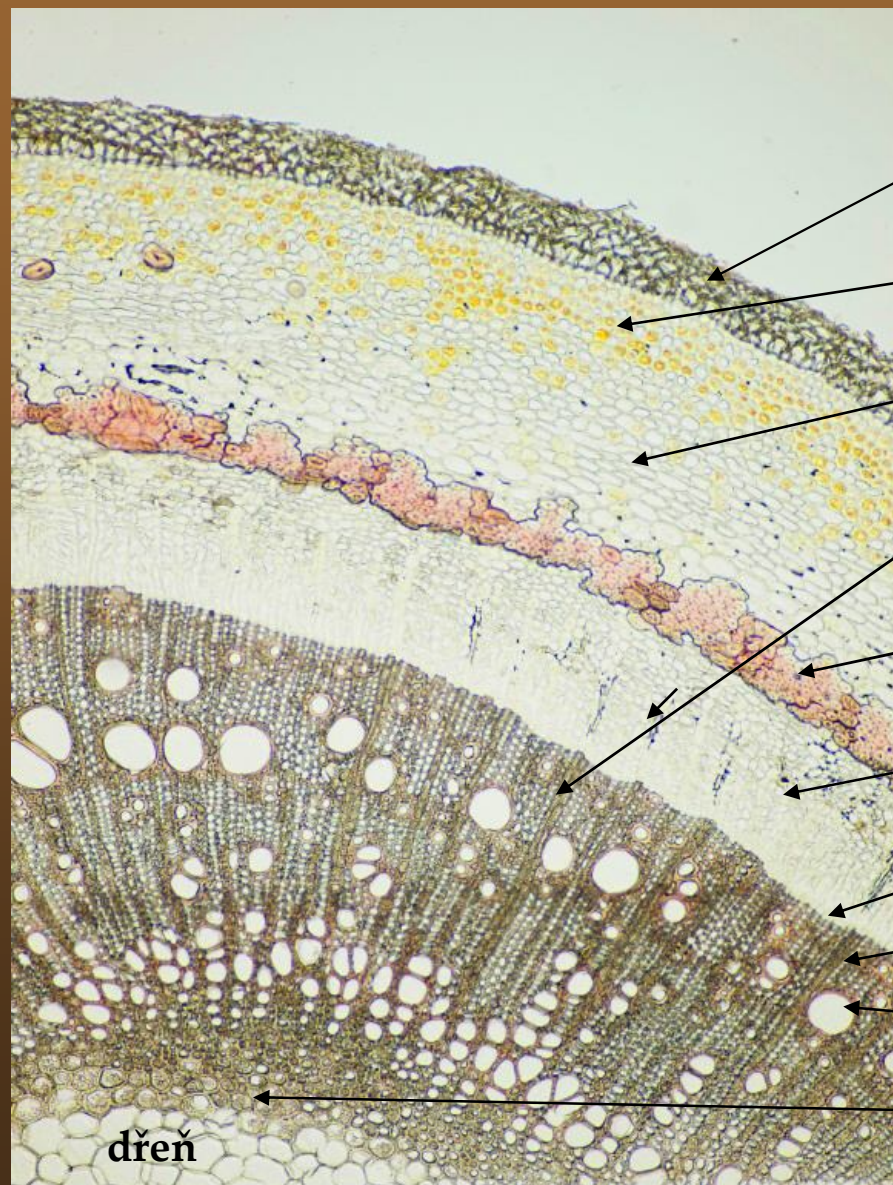
dřevina s roztroušeně pórovitou stavbou dřeva

Fraxinus excelsior - stonek př. ř.
(kruhovitě pórovitá stavba dřeva)

Sekundární stavba stonku

Jasan ztepilý (Fraxinus excelsior) – příčný řez stonkem

sekundární kůra

kolenchym

parenchym

primární dřevový paprsek

sklerenchymatický pericykl

sekundární floém

kambiální zóna

letní dřevo

jarní dřevo

primární xylém

primární kůra

felem

feloderm

felogen

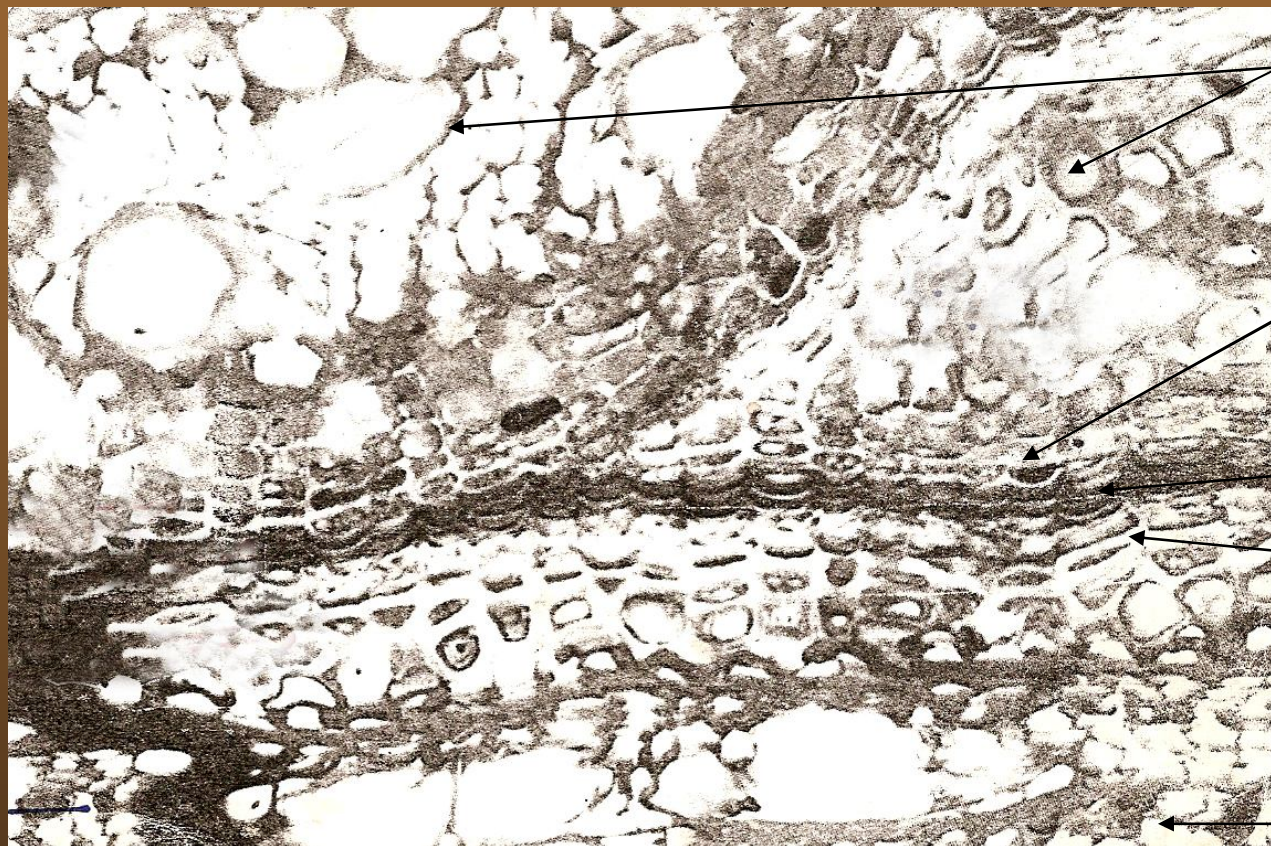
dřeň

sekundární xylém

dřevina s kruhovitě pórovitou stavbou dřeva

Borka - terciární kůra

Borovice lesní (*Pinus sylvestris* L.) - příčný řez

sekundární lýko

korek
(felém)

felogén

zelená kůra
(feloderm)

periderm

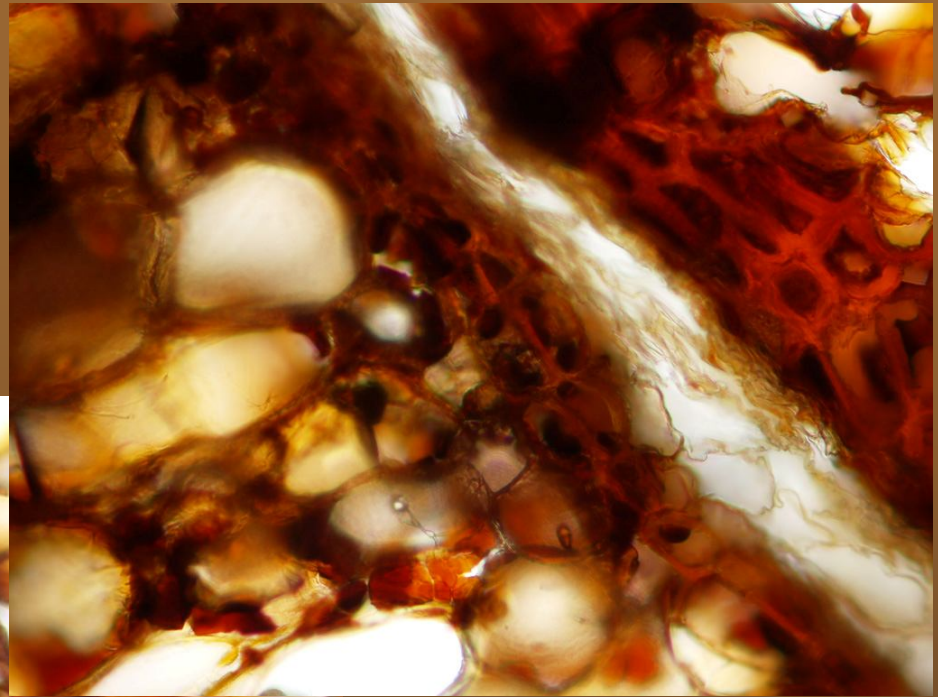
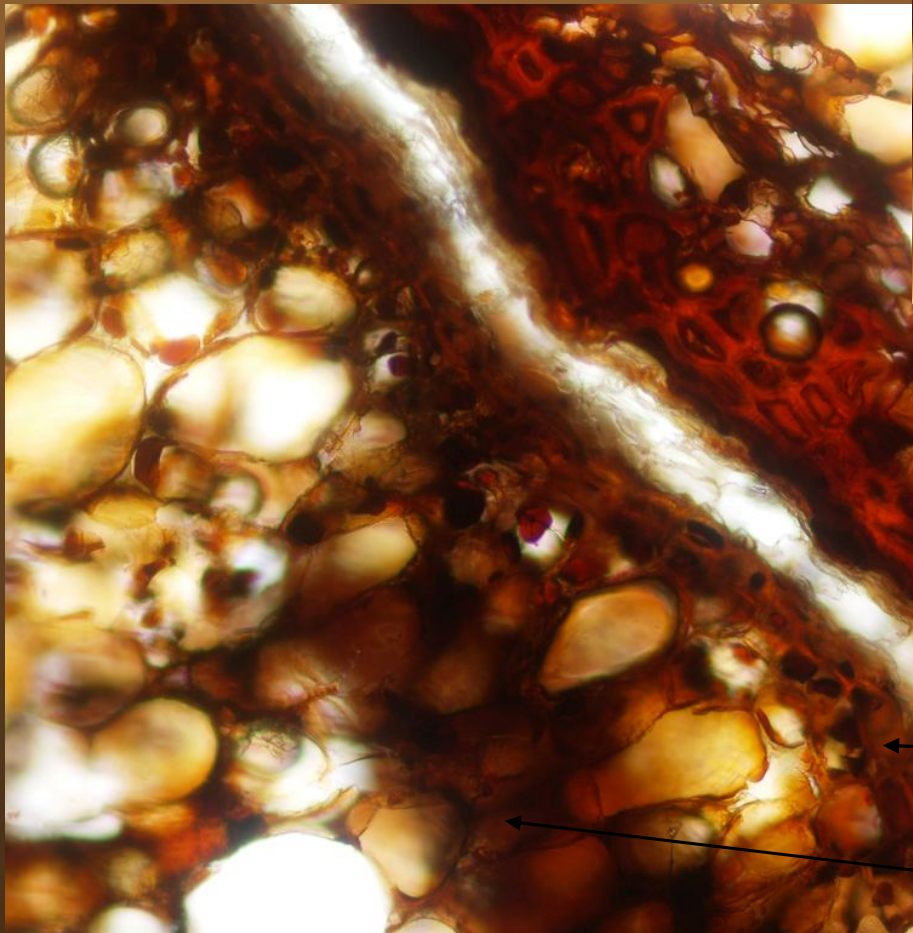
sekundární lýko

Následné felogény se zakládají lokálně ve formě lamel (šupinovitá borka)

Borka - terciární kůra

Borovice lesní (*Pinus sylvestris* L.)

- příčný řez

sekundární lýko

korek
(felém)

felogén

zelená kůra
(feloderm)

sekundární lýko

} periderm

Typy borky

hladká

lamelová

prstencová

MODIFIKACE - tvarové a strukturální změny při zachování funkce (vliv světla, tepla, vody, minerální výživy, růstových látek) př. u dřevin:

auxiblasty - větve neomezeného růstu, dlouhá životnost, skelet koruny

makroblasty - dlouhé letorosty, střední životnost, obsazování prostoru

brachyblasty - krátké letorosty, krátká životnost, nesou listy, květy, plody

METAMORFÓZY - tvarové a strukturální změny v souvislosti se změnou funkce

stonkové trny - kolce (trnka, hloh)

fylokladie (chřest, listnáče)

asimilační stonky (janovec)

stonkové úponky (réva vinná)

stonky ovíjivé, škrtičů

oddenky (vraní oko, konvalinka)

stonkové hlízy:

oddenkové (brambor)

hypokotylové (ředkvička)

epikotylní (šafrán, mečík)

lodyžní (u některých vstavačovitých)

Modifikace

Auxiblasty, makroblasty

Modifikace

Brachyblasty

Metamorfózy

Kolce

Metamorfozy

Fylokladie

Metamorfózy

Asimilační stonky

Metamorfózy

Stonkové úponky

Metamorfózy

Stonek škrtiče

